

47108205 : สาขาวิชามานุษยวิทยา

คำสำคัญ : อัตลักษณ์และการอ้างชาติพันธุ์

ธีรนนท์ ช่างพิชิต : พิธีเจ้าเซ็น (อาซุรอ) : อัตลักษณ์และการอ้างชาติพันธุ์ของมุสลิม
นิกายชีอะห์ในสังคมไทย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศ.ปราณี วงษ์เทศ. 272 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการนำเสนอเรื่องราวของชาวไทยมุสลิมนิกาย
ชีอะห์ในสังคมไทย ที่ผู้คนส่วนใหญ่ในอดีต และตามเอกสารประวัติศาสตร์กล่าวถึงในนาม “แขก
เทศ” หรือ “แขกเจ้าเซ็น” ขณะที่ปัจจุบันคนส่วนใหญ่กลับรับรู้เรื่องราวของชนมุสลิมกลุ่มนี้จาก
ความเป็นนิกายชีอะห์ในศาสนาอิสลาม อย่างไรก็ตามกลุ่มชนแขกเจ้าเซ็นกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์
ทางสังคม และมีประวัติศาสตร์ของตนเองสืบเนื่องมายาวนาน ความมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้
เน้นศึกษาในเรื่องอัตลักษณ์และการอ้างอยู่ของกลุ่มมุสลิมนิกายชีอะห์ที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม
กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาผ่าน “พิธีเจ้าเซ็น” ในมิติทางประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมของ
กลุ่มชน

จากการศึกษาพบว่า “พิธีเจ้าเซ็น” มีบทบาทในการแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของ
กลุ่มชนที่มีสำนึกร่วมอันเกิดจากความสัมพันธ์ทั้งทางด้านสังคม ความเป็นเครือญาติ และสำนึก
ร่วมในความเชื่อความศรัทธาทางศาสนาอย่างเดียวกัน ผ่านความเป็น “แขกเจ้าเซ็น” ทั้งยังมี
บทบาทในการแสดงออกถึงสำนึกร่วมของผู้คนร่วมชาติพันธุ์

ปฏิสัมพันธ์ของแขกเจ้าเซ็นกับสังคมรอบด้านที่ถูกกระทำให้เป็น “ชายขอบ” ทั้งจาก
สังคมมุสลิมกลุ่มอื่น ซึ่งแขกกลุ่มนี้ได้กลายเป็น “ชนกลุ่มน้อย” ในหมู่ชนร่วมวัฒนธรรม และจาก
สังคมไทยที่เป็นกลุ่มคนต่างวัฒนธรรม ยิ่งทำให้พื้นที่ของชนกลุ่มนี้ถูกบีบให้เล็กลง “พิธีเจ้าเซ็น”
จึงมีบทบาทในการรวมหมู่สร้างความเข้มแข็งของความเป็น “แขกเจ้าเซ็น” และยังคงแสดงให้เห็นถึง
พื้นที่และตัวตนของกลุ่มมุสลิมนิกายชีอะห์ในสังคมไทย อีกทั้งยังมีบทบาทในการแสดงอัตลักษณ์
ร่วมของชนหลายกลุ่มที่มีสำนึกร่วมในสิ่งเดียวกัน คือ ความเป็นชาติพันธุ์ของมุสลิมนิกายชีอะห์
เพื่อให้คงอยู่ได้ท่ามกลางกระแสสังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ภาควิชามานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์